Sažetak Odluke Komisije

od 10. prosinca 2015.

u vezi s postupkom na temelju članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

(Predmet AT.39767 – BEH Electricity)

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2015) 8860)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(2016/C 334/06)

Komisija je 10. prosinca 2015. donijela odluku u vezi s postupkom na temelju članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. U skladu s odredbama članka 30. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 ([1]) *Komisija u ovom sažetku objavljuje imena stranaka i glavni sadržaj odluke, uključujući sve izrečene kazne, uzimajući u obzir zakoniti interes poduzetnika da štite svoje poslovne tajne.*

1. **Uvod**

(1) Predmet se odnosi na teritorijalna ograničenja daljnje prodaje električne energije na tržištu veleprodajne opskrbe električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara u Bugarskoj u ugovorima o prodaji električne energije društava kćeri u potpunom vlasništvu društva Bulgarian Energy Holding EAD („BEH"), Natsionalne Elektricheske Kompanie EAD („NEK"), TPP Maritse East 2 EAD („TPP" Maritsa East 2) i NPP Kozloduya EAD („NPP Kozloduy") (skupno „društva kćeri BEH-a").

2. **Postupak**

(2) Komisija je 27. studenoga 2012. pokrenula postupak u cilju donošenja odluke prema poglavlju III. Uredbe (EZ) br. 1/2003., a 12. kolovoza 2014. donijela je obavijest o utvrđenim činjenicama u kojoj su navedeni preliminarni razlozi za zabrinutost Komisije glede tržišnog natjecanja; ta se zabrinutost odnosila na teritorijalna ograničenja daljnje prodaje električne energije sadržana u ugovorima koje društva kćeri BEH-a sklapaju s trećim osobama. Obavijest o utvrđenim činjenicama preliminarna je ocjena u smislu članka 9. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1/2003. BEH je obaviješten o ocjeni u dopisu od 14. kolovoza 2014.

(3) BEH je 25. studenoga 2014. dostavio odgovor na obavijest o utvrđenim činjenicama. Saslušanje je održano 16. siječnja 2015.

(4) BEH je 15. svibnja 2015. ponudio preuzimanje obveza kako bi otklonio zabrinutost Komisije („Početne obveze").

(5) Dana 19. lipnja 2015. u Službenom listu Europske unije ([2]) objavljena je obavijest u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1/2003. koja je sadržavala sažetak predmeta*** i početnih obveza te poziv zainteresiranim trećim osobama da očitovanja o obvezama dostave u roku od mjesec dana od objave.

(6) Komisija je 8. rujna 2015. izvijestila BEH o očitovanjima primljenima od zainteresiranih trećih osoba nakon objavljivanja obavijesti. BEH je 16. listopada 2015. ponudio revidirane obveze („Konačne obveze").

(7) Dana 30. studenog 2015. zatraženo je mišljenje Savjetodavnog odbora o ograničavajućim djelovanjima i vladajućim položajima. Dana 2. prosinca 2015. službenik za saslušanje objavio je svoje završno izvješće.

3. **Razlozi za zabrinutost izneseni u preliminarnoj ocjeni**

(8) U skladu s preliminarnom ocjenom, mjerodavnim tržištem proizvoda smatra se tržište veleprodajne opskrbe električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara. Nadalje, Komisija je zauzela preliminarno stajalište da je tržište veleprodajne opskrbe električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara po opsegu nacionalno. Preliminarna je ocjena Komisije da BEH ima prevladavajući položaj na veleprodajnom tržištu opskrbe električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara u Bugarskoj na temelju udjela u opskrbi električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara, vidljivog iz prodajnih rezultata društava kćeri BEH-a i izostanka ikakvog značajnijeg tržišnog pritiska drugih proizvođača ili uvoza.

(9) Prema preliminarnoj ocjeni, BEH zlorabi svoj prevladavajući položaj na slobodnom veleprodajnom tržištu opskrbe električnom energijom u Bugarskoj, protivno članku 102. Ugovora, putem klauzula o odredištu u ugovorima koje su sklapala društva kćeri BEH za veleprodajnu opskrbu električnom energijom po cijenama o kojima se slobodno pregovara sa subjektima koji nisu krajnji korisnici.

([1]) SL L 1, 4.1.2003., str. 1.

([2]) Komunikacija Komisije objavljena u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003. u predmetu AT.39767 – BEH Electricity vidjeti gore (SL C 202, 19.6.2015., str. 2.)

(10) Komisija smatra da BEH nije iznio dovoljno dokaza da bi se njegovo ponašanje moglo objektivno opravdati ili da je ono nužno za postizanje takve razine učinkovitosti koja bi mogla ispraviti vjerojatne negativne učinke na tržišno natjecanje, bez uklanjanja učinkovite konkurencije.

(11) Komisija u svojoj preliminarnoj ocjeni zaključuje da BEH-ova praksa može dovesti do stvaranja prepreka trgovini između Bugarske i ostalih država članica i time narušiti raspodjelu električne energije na jedinstvenom tržištu te utjecati na likvidnost i učinkovitost tržištâ električne energije.

4. **Preuzete obveze i ispitivanje tržišta**

(12) BEH se nije složio s preliminarnom ocjenom Komisije. No ipak je ponudio preuzimanje obveza, čiji su ključni elementi:

(a) BEH će uspostaviti burzu električne energije u Bugarskoj uz pomoć neovisne treće strane koja raspolaže stručnim znanjem u vođenju burza električne energije.

(b) BEH će na burzovnom tržištu za dan unaprijed ponuditi barem utvrđenu količinu električne energije (koja će se svake godine povećavati u skladu s količinom energije kojom trguju burze električne energije u regiji tijekom prve godine poslovanja) putem sporazuma o pružateljima likvidnosti sklopljenima između BEH-a i njegovih društava kćeri te burze električne energije; opseg ponuđenih količina mijenjat će se svaki mjesec, dan i sat, u skladu s kretanjem profila opterećenja u Bugarskoj;

(c) BEH i njegova društva kćeri ponudit će navedene količine na burzovnom tržištu za dan unaprijed po najvećoj cijeni ponude na temelju troškova BEH-ovih društava kćeri;

(d) u početku će količine električne energije koje će nuditi BEH i njegova društva kćeri biti samo jednosatni proizvodi; od druge godine poslovanja dio proizvoda moći će se ponuditi u blokovima (od 3 do 24 sata);

(e) BEH će prepustiti vlasništvo burze električne energije u roku od šest mjeseci nakon službene obavijesti o odluci Komisije i prenijeti njezin kapital na bugarsku državu, čija će prava provoditi ministarstvo financija.

(13) Obveze će početi na datum obavijesti o odluci o obvezama i završit će pet godina od početka djelovanja burze električne energije. BEH će imenovati i povjerenika koji će nadgledati njegovo ispunjavanje obveza.

(14) Osim toga, BEH i njegova društva kćeri obustavit će uključivanje klauzula o odredištu, ili bilo kojih mjera s istovrsnim učinkom, u svoje dvostrane ugovore o opskrbi električnom energijom.

(15) Očitovanja dobivena kao odgovor na obavijest o ispitivanju tržišta u skladu s člankom 27. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1/2003. pobudila su sumnje glede jamstva dostatne likvidnosti na tržištu za dan unaprijed. Kako bi se uzelo u obzir rezultate ispitivanja tržišta, BEH je ponudio obvezu da na burzovnom tržištu električne energije za dan unaprijed ponudi samo jednosatne proizvode i da osigura da za kupnju trećim osobama budu dostupne dovoljne količine koje nudi zajedno sa svojim tvrtkama kćerima na tržištu za dan unaprijed.

(16) BEH je poslije toga izmijenio svoje početne obveze i 16. listopada 2015. predao revidirani prijedlog.

5. **Zaključak**

(17) Komisija smatra da su konačne obveze koje je ponudio BEH primjerene i nužne u cilju rješavanja razloga za zabrinutost koje je izrazila Komisija u svojoj preliminarnoj ocjeni. U odgovoru na preliminarnu ocjenu BEH nije ponudio manje opterećujućih obveza, čime bi na odgovarajući način pristupio rješavanju razloga za zabrinutost Komisije.

(18) Komisija proglašava obvezujućima konačne obveze koje je BEH ponudio kako bi otklonio zabrinutost Komisije koju je izrazila u svojoj preliminarnoj ocjeni.